

Variació vocàlica de *font* (I)

(ALDC, III, 711. La *font*)

En aquest mapa ens ocupem del tractament de la ò de FÒNTEM, prescindint, per tant, del del grup *-nt* i del de mots lexicalment diferents, com *deu*, *manantial*, etc., que comentem en els mapes 319 i 447.

En llat. cl. FONS, FONTIS era masculí, gènere que resta present en der. com *fontinyol*, *fontinyó*, i en topònims com *Fontserè* (*serè* ‘lípid, cristal·lí’ < llat. SERENU) o *Farrúbio* ‘font rogenca’ (< llat. FONTEM RUBEUM); però, des del s. IV, va

passar a femení. Centrant-nos en la vocal tònica, aquesta presenta tres evolucions: 1) *f[ɔ]nt*, d'àrea predominant, amb la [ɔ] que li correspon (< ò llatina), com *cos* < CÖRPUΣ, *porta* < PÖRTA, etc., i que diftonga en arag. i parlars afins (veg. 87, 94); 2) *f[o]nt*, d'una àrea discontínua sobretot sudpirinenca, amb tancament de la vocal per contacte amb la nasal seguint els passos de l'occità (veg. PALDC, II, mapes 108 i 109); i 3) *f[u]nt*, pròpia del ross., per inflexió de l'etapa anterior, *f[o]nt*.

